

stove paa 10, 20 a 50 Tdr. Land i det Hele taget ikke lykkes godt. De kunne naturligvis have noget vanskeligere ved at lykkes end de større Stove, men de kunne dog, efter hvad jeg har søgt at paavise, baade lykkes og ogsaa blive ret gode. Jeg vil indrømme, at som Statsplantager vil det ikke være heldigt at have dem saa smaa, fordi det koster for Meget at administrere smaa Plantager, men som private Plantager har dette i og for sig ikke nogen Betydning, og det er jo særlig som saadanne, at Smaaplantagerne have deres store Nytte. Selv om ogsaa saadanne Plantager som Stove betragtede ikke ville have den Værdi paa disse Egne som længere inde i Landet, saa have de jo dog i en anden Henseende meget stor Betydning, thi saadanne Plantninger, større eller mindre, Haveanlæg, levende Segn og lignende ville jo i en meget væsentlig Grad bidrage til at forbedre Klimaforholdene paa disse Egne; de ville i en væsentlig Grad bidrage til at skaffe Læ, samt tjene til at modvirke de værste Vestenstorme, som især om Foraaret og i Forommeren ere saa fremherskende derovre, og som til sine Læber i høi Grad udtørre Jorden og afspidse eller affvie al Vegetation, hvorved der gøres megen Skade. Disse ubehagelige Forhold ville kunne modvirkes i en ikke ringe Grad ved Træplantning, og derfor forekommer det mig, at det er et Maal, som man bør stræbe hen til. Den Bevilling, som her foreslaas givet, som vel ikke er stor, men forhaabentligt, naar det viser sig at være nødvendigt, vel ogsaa vil blive forøget, vil da ogsaa, saavidt jeg kan forstaa, efterhaanden komme til at stifte megen Nytte. Hvad angaar Vædringsforlaget under Nr. 39, som er en forøget Bevilling til Uddannelse af Husmandsønner i økonomisk Hævebrug, da skal jeg erkjende, at ogsaa dette vil kunne stifte sin Nytte. Den høitærede Minister udtalte, at det sandsynligvis kun vilde blive Hævekarle, som man fik uddannet paa denne Maade, og jeg vil indrømme, at det vel ikke kan ventes, at de ville komme synderlig videre; men ogsaa saadanne ville kunne stifte deres Nytte, thi paa de Steder, hvor man ikke har Midler eller Leilighed til at faae videnstabelig uddannede Gartnere, kan man godt nøies med dem. Forholdet er jo egentlig dette, at det som oftest er unge Menneker, der i 2 a 3 Aar have tjent hos en Gartner og der faaet en Del praktisk Kjendskab til Hævebrug, som derefter søge til en Hævebrugsstole for ogsaa at faae nogen theoretisk Uddannelse. Naar de da vende tilbage derfra, ere de vel ganske vist ikke komne synderlig videre end en dygtig Hævekarl, men en saadan kan ogsaa gjøre Nytte i mange Henseender. Man kan ikke alene skaffe sig selv et godt Erhverv ved sit Gartneri, men han kan ogsaa være til Nytte paa de Steder, hvor man ikke har Maad eller Leilighed til at faae bedre uddannede Gartnere til sit Hævebrug. — Endnu maa jeg maasse sige en eneste

Bemærkning til med Hensyn til, hvad der er udtalt af Udvalgets Flertal i Betænkningen under Nr. 61 angaaende Kolportagepørgsmaalet. Jeg kan ikke dele den Betragtning, som det ærede Flertal har gjort gjældende der, nemlig at man ikke alene skulde negte enhver ny Bevilling, men endog tage de allerede givne Bevillinger tilbage inden Finantsaarets Udgang. Dette forekommer mig at være at gaa vel vidt i denne Retning, thi vel skal jeg indrømme, at der maasse kan ske enkelte Misbrug ved Kolporteringen af Skrifter og andre Ting, men paa den anden Side tror jeg ogsaa, det maa erkjendes, at det har haft sin store Nytte, og jeg tror derfor ikke, at man skal gaa videre end til at forhindre, at der ikke udstedes flere nye Bevillinger, medens man lader de nuværende Bevillinger bestaa, indtil dette hele Forhold, hvis det har en saadan Betydning, kan blive ordnet enten ved Lov eller paa anden Maade af Administrationen. — Jeg ønsker endnu blot at gjøre en eneste Bemærkning med Hensyn til Udvidelsen af Jernbanernes Værksteder ved Aarhus. Jeg tror, at det beror paa en fuldstændig Misforstaaelse, naar man tror, at Statens Erhvervelse af de sjællandske Jernbaner vil have nogen Indflydelse i den Henseende, thi jeg kan aldrig tænke mig den Mulighed, at man vilde samle Jernbanernes Hovedværksteder enten i Kjøbenhavn eller i Aarhus. Jeg tror, at man absolut maa have to Hovedværksteder, nemlig eet for hvert af disse to Banekomplekser. Og selv om man ogsaa med Tiden kommer saavidt at faae en Dampfærgeforbindelse over Storebælt, vil det dog være forbundet med altfor store Besværigheder at føre Materiellet fra alle Baner til det ene eller det andet af disse to Steder. Jeg tror derfor, at man i den Henseende godt kan gaa til at udvide Værkstederne i Aarhus, hvor der vistnok er stor Trang dertil. Et andet Spørgsmaal er, hvorvidt det vil være rigtigt fuldstændig at tage Værkstederne bort f. Ex. fra Frederikshavn, og om man ikke gjør bedre i at lade dette Værksted staa omtrent i samme Udstrækning, som det nu har, idet det er naturligt paa et saadant Inderpunkt at have flere Lokomotiver og altsaa ogsaa naturligt der at have et Værksted af nogen Betydning. Det forekommer mig, at man uden Hensyn til, om Staten kommer i Besiddelse af de sjællandske Baner eller ikke, maa anse Udvidelsen af Værkstederne i Aarhus for at være nødvendig, og jeg tror, at man snarere taber end vinder ved at udsætte Bevillingen dertil.

G. Petersen: Det høitærede Udvalg har til § 6 stillet et Vædringsforslag under Nr. 13, hvorefter det anbefaler at negte det af Indenrigsministeren forlangte Beløb af 5,100 Kr. til Lokalbefordring. I Betænkningen er man jo her gaet ud fra, at Antallet af Postepostfager for de fire Byers Vedkommende, hvortil Beløbet er for-